

«Mēs esam šeit, lai dzīvotu un strādātu mājās»

Lidija Kirillova

SOLVITA ČAUNĀNE un KASPARS BOŽIS. Viņi ir jauni cilvēki Vārkavas novada Upmalas pagastā. Solvita vada vienu no diviem ciemata veikalā, Kaspars aizņemts lauku darbos, audzējot graudus. Uzņēmējdarbībā abas jomas viena otru papildina un līdzvaro.

Dažādos drukātajos izdevumos un televīzijas sīžetos Vārkavas novads minēts daudzkārt – te saukts par nabadzīgāko, te cildināts par veiksmīgu bioloģiskās lauksaimniecības un piena lopkopības attīstību. Ik pa laikam lasāms un dzirdams arī Solvitas un Kasparsa vārds. 2014. gadā viņi bija biedrības «Zemnieku saima» rīkotā konkursa «Senču aicinājums» finālistu skaitā. 2017. gadā izvirzīti gada balvai «Par ieguldījumu Latgales tautsaimniecības izaugsmei». Savus veiksmīgos jaunus uzņēmējus vairākkārt suminājuši arī pašvaldība.

Sava zeme jākopj, ne sveša

Ar Kasparu un Solvitu tiekamies viņu veikalā ciemata nomalē. Padomju laikos ēkā bija bērnudārzs, bet tagad – veikals ar tirdzniecības zāli, plašu telpu dažādu viesību un pasākumu rīkošanai. Ir pats darba dienas vidus, laikam tāpēc pircējus nemana. Varam biroja nēstaidzīgi runāties. Solvita ik pa brīdim iemet acis monitorā, kur novērošanas kamerās redzams, kas notiek veikalā.

Pēdējo gadu laikā tik daudzi jaunie ļaudis pametuši Vārkavu, devušies uz pilsētām vai darbā uz ārzemēm. Kāpēc jūs abi esat tepat uz vietas? Uz šo jautājumu viņi smejas. «Nu laikam jau, lai strādātu», saka Kaspars. «Esmu atgriezies mājās, jo gribu darīt to, kas patīk. Visādu iespēju tagad ir daudz, gadi arī vēl atļauj, tāpēc aizbraukt projām var jebkurā laikā. Paskat, kāds deficīts tagad ir darbspēks, pēdējos dzēriņus no ciemata aizved. Visā Eiropā strādniekus vajag. Mazliet divaini, bet tad, kad es uz ārzemēm braucu, gan tā nebija, nācās savu vietu tur izcīnīt.

Eiropas Savienība tikko bija atvērusi mums durvis vaļā, man šķiet, ka toreiz vienkārti vajadzēja aizbraukt. Starp citu, arī tagad daudziem ļauti būtu paskatīties, kā citur cilvēki dzīvo un strādā, smelties pieredzi un saprast, kas ir kas. Man tā bija baigā pieredze zemes darbos, celtniecībā, kas tagad noder, kopjot meliorācijas sistēmas, tās atjaunojot. Mana pārliecība ir tāda, ka tagad vairāk jāspēj uz kvalitatīvi nevis kvantitatīvi.

Seši gadi, kas pavadīti Irījas galvaspilsētā Dublinā, bija vērtīgi, bet pienāca lūzuma punkts, kad sapratu, ka jāatgriežas mājās. Gadi iet, sava zeme jākopj, ne sveša.»

Pēc atgriešanās

Kaspars Božis bija no tiem aizbraucējiem, kuri, ieguvuši pieredzi un nopelnījuši naudu, izvēlēšas brukt mājās, kur viņus gaidīja dzimtā zeme, ģimene, draugi. «Citi svešo zemi ir pieņēmuši un neatgriezušies. Jā, tur naudai ir nozīme. Neteikšu, ka tā viegli nāk, bet par jebkuru vienkāršu darbu arī saņemti pieteikumi, lai būtu pačūds, apģērbiņš, un tev vēl pāri paliks. Latvijā ir citādi, te vajag pašam diktēt domāt, lai nopelnītu normālai dzīvošanai. Sanāk nebeidzama cīņa.»

Pēc atgriešanās no Irījas Kaspars pamazām sācis meklēt, kura būtu brīvākā un izdevīgākā nīša uzņēmējdarbībai laukos. Sākumā bijusi doma vairāk pierīsties mežsaimniecībai, taču tad padomājis, ka vecāku zeme jau sāk aizgāt ar krūmiem. «Gan man pašam tāds fakts nebija pieņemams, gan apkārtnējiem saimniekiem sāka izrādīt interesi, gribēja pirt vai nomāt. Kāpēc gan pašiem nepamēģināt? Sāku visu no pilnīgas nulles, bez zināšanām lauksaimniecībā. Sākumā bija dārzeņi, kartupeļi. Bet, kad iedzīlīnājos dārzeņu tirgū, acīm redzama bija nevienlīdzība ar citām Eiropas valstīm, īpaši Poliju. Latviešu zemniekam tādos apstākļos konkurēt ir pilnīgi nerealī, ja nu vienīgi ģeogrāfiski izdevīgā vietā tuvu līpšlīstēm vai ar kādu specifisku nišu produktu. Bet tikai primitīvi audzēt kartupeļus, bietes, burkānus tālā Latgales nostūrī... Nē, mēs nevarējam konkurēt, mūsu dārzeņi bija par dārgu. Protams, ka tur, kur grožās nauda, izmantojot bioloģiskās audzēšanas specifiku, var daudz ko pārdot par labu cenu un arī nopelnīt.»

Viss sākas ar vienu hektāru

Sākumā tālātd bija kartupeļu viena hektāra platība. Tagad Kasparam toreizējās raizes šķiet nedaudz smieklīgas, jo platības nesalīdzināmi augušas, bet kartupeļu vietā tiek audzēti graudi. Stāstot, kā līdz lēmumam nonācis, lauksaimnieks saka: «Ar viņu veiksmīgu ražas gadu un ar Eiropas Savienības fondu atbalstu. Ja ne Eiropas atbalsta,

nekur tālu nebūtu tikuši. Ļoti intensīvi esam izmantojuši iespējas iesniegt projektus, šķiet, ka nupat jau būsim visu iespējamo izsmēluši.» Kaspars smeļ, bet tad nopietni skaidro, ka, pateicoties atbalstītajiem projektiem, iegādāta praktiski visa tehnika.

«Tagad esam pilnībā nodrošināti ar visu nepieciešamo lauksaimniecības tehniku, daži sīkumi vēl jāiegādājas», stāsta Kaspars, bet Solvita bilst, ka šo to gadu gaitā jau paspējuši nomainīt pret jaunu. Pirmais saimniecībā iegādātais traktors un sējmašīna godam kalpojusi, un šogad iegādāta jauna tehnika. «Mēs projektus rakstījām uz maksimāli iespējamām summām. Sākumā bija pašiem savi iekrātie līdzekļi, tas mazināja risku un palielināja drošību. Skaidrs, ka vispirms jāreķina, bet citu variantu mums nav. Un sava daļa riska ir visur, tāpēc droši uz priekšu.

Esam izmēģinājuši dažādas graudaugu kultūras, bet par pamatu ir kvieši, rapsis un auzas. Auzas ir pateicīgas audzēšanai mūsu puses augsnē – neko īpaši neprasa, toties daudz dod pretī, vienīgi novākšanā jāgata-vojas putekļu mākoņiem. Put briesmīgi, kamēr dabū tīras.»

Graudaugu selekcijas stacijas, lauku konsultanti sniedz padomus šķirņu izvēlē. Kaspars saka, ka viņš ieklausoties jaunumos, bet galvenais izvēles izdarīšanā ir paša pieredze. Piemēram, par kviešu šķirnēm galva nav jālauza, tās Latvijā nostabilizējušas. Ja ir labs ataudzējums, ja pareizi strādā un esi pieradis pie šķirnes knifēm, nevar neizaudzēt labu ražu. Protams, svarīgi arī laikapstākļi. 2017. gada slāpīja vasara noteikti nebija ne plānota, ne paredzēta. Daļa lauku tā arī palikuši nenovākti, lai gan kopumā, kā saka Kaspars, «izbraukusi pa nullēm». Uz citu graudaudzētāju lielo zaudējumu fona tas bijis pat labi. Parādā nevienam nav palikuši. Tāpat pērnā sausā vasara saimniecībai zaudējums nav radījusi, tāpēc varējuši paši sev aplaudēt. Šoruden beidzot var mierīgi uzelpot, jo nav bijis nedz lietuvu, nedz liela sausuma, ar novākti-jiem graudiem lauksaimnieks apmierināts – gan ar kopieklumu, gan graudu kvalitāti.

Ja seko līdz zinātnes jaunumiem, strādāt paliecot arvien vieglāk. Tirgū ienāk jauni preparāti, kas augiem palīdz turēties pretī sausumam. Šogad pirmo reizi izmēģinājuši, tomēr kādu īpašu labumu nevarējuši just. Kaspars atzīst, ka daudz nācies strādāt nakts laikā, īpaši miglot, jo dienas laikā lieta karstuma dēļ augi preparātus slikti uzņem.

Regulāri jāpapildina zināšanas

Graudaudzētājs ir pārliecināts, ka šobrīd veiksmīgi saimniekot var tikai tāda gadījumā, ja regulāri tiek papildinātas zināšanas, kā saka, jāiet laikam un zinātnē līdzī. Par iespēju paplašināt redzesloku Kaspars pateicīgs kooperatīvam «LATRAPs», kura biedrs ir. Regulāri tiek rīkoti semināri, apmācības. Tiek piedāvāti profesionālu agronomu pakalpojumi, speciālisti atbrauc uz lauka, skatās, konsultē. Veiksmīga sadarbība laika gaitā izveidojusies arī ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu konsultāciju biroju, tur var saņemt atbildes uz jebkuru neskaitāmu jautājumu.

Jāmācās strādāt pa jaunam

«Zemniekiem jāiemācās piemēroties praktiskajiem klimatisksajiem apstākļiem. Daba nekad vairs nebūs tāda kā pirms gadiem 50», saka Kaspars. «Tieši tāpēc nupat esam iegādājušies tiešās sējas sējmašīnu. Ko tas nozīmē? Eo, ka lauku nevajag ne art, ne diskot, ne ceot. Vienu kultūru nopļāvi, otru tūdaļ iesēji un, kā saka, aizmirsi. Protams, tā gluži nav, jo sējums vajag turpināt kopt. Ar šo sējmašīnu var strādāt jebkurā tirumā, galvenais, lai nav aruma. Kaut vai ganības brauc, vienīgi daudz maz līdzenam reljefam jābūt, bez bedrēm un kaut kādiem saarumiem. Viss

«Mana ideoloģija ir tāda, ka Latvijas laukiem būt apdzīvotiem ar cilvēkiem, kas strādā savās saimniecībās», saka Kaspars Božis. Viņš pats to dara no sirds, saspriņgtākajos brīžos atraujot stundas arī nakts miegam

ir ļoti vienkārši un tehnoloģiski ļoti pārdomāti arī no agronomiskās puses. Diska griez vadziņu, kalts to nedaudz pavērs plataku. Blakus kaltam ir sēklvads, pa kuru augsne pneimatiski tiek «iešauts» grauds. Gumijas rullītis sēkliņu piespiež pie augsnes, lai saglabājas mitrums. Aizmugurē vēl viens rullītis aizspiež ciet vadziņu. Tas arī viss.

Pirms sējas tīrums gan jāapstrādā ar attiecīgajiem glifosātiem, lai apkarotu nezāles, jo pretējā gadījumā nekā laba nebūs. Pirms dažām dienām vienu rugāju lauku nomigloju, tagad jau varam sēt. Miglošana ir pagaidu process, mēs pievēršamies starpkultūrām, sēsim ābolīnā, sinēpēs un citos augu maišajumos.

Tiešās sējas metode vairs nav primitīva sēšana, tā ir vesela zinātne. Varbūt izklausās vienkārši, bet patiesībā daudz jāzina. Man šķiet, ka vecāka gadagājuma lauku cilvēki visai maz saprot no tā, ko mēs, jaunie, tagad uz lauka darām un kas tas par aparātu. Ir jāpāriet uz jaunu ideoloģiju lauksaimniecībā. Cik zinu, tāda veida sējmašīna ir kādam zemniekam Preiļu novada Pelēču pagastā, arī viens no mūsējiem jau nopietni aizdomājies par tehni- kas iegādi. Pie kaimiņiem leišiem, kur allaž ir soli vai pussoli mums priekšā, jau pērn vien pārdotas ap 20 tehnikas vienības, viņi ļoti intensīvi izmanto tiešās sējas tehnoloģiju.»

Strādāt ar jauno sējmašīnu jāprot, tāpēc piegādātāji no firmas «Lyttagra» bija ieradusies saimniecībā, veica gan teorētisko, gan praktisko apmācību uz lauka. «Smejos, ka man tas bija individuāls seminārs, jo pieteikami daudz esam par sējmašīnu samaksājuši, lai firmas ļaudis pacenstos.» joko Kaspars. «Zinu, ka jebkurā laikā un jebkurā vajadzībā varēšu viņiem zvanīt un jautāt pēc padoma. Tāpēc divaini, ka Latvijā lauksaimniecības tehnikas pārdevēji galīgi negrib tiešās sējas sējmašīnas realizēt. Redziet, viņiem uzreiz zūd liels «ceļums» – dīlstošās rezerves daļas kultivatoriem, diskai, arkli. Rezerves daļu tirgus ir milzīgs. Bet, kad jaunā tehnoloģija ieies slīdēs, būs vien jāpiemērojas. Starp citu, tiešajai sējai Latvijā jau 10 gadi. Valērijs Ančevskis no Daugavpils novada tiešo sēju praktiķu lauku lauku un semināra pirms gadiem sešiem daudz stāstīja par savu pieredzi. Tieši no viņa par šo tehnoloģiju arī uzzināju, tā mani ieinteresēja un, lūk, rezultāti – pašam sava modernā sējmašīna. Toreiz likās, ka viņš stāsta pilnīgākās mulķības, bet tagad uz lietu skatos pavisam citādi. Pa šiem gadiem sāka izmantot starpkultūras. Kas to lietu zina un saprot, ko augsne nozīmē gumijbaktērijas, nebūrinās un cenšas ieviest.»

Kooperatīva nozīme

Latvijā ilgus gadus tiek runāts par kooperatīvu lomu lauksaimniecības attīstībā. Tomēr līdz pozitīvam rezultātam reti kurā gadījumā nonāk. Ar lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību «LATRAPs», kura biedrs ir arī Kaspars Božis, ir citādi. «Tiesa, «LATRAPs» strādā veiksmīgi, arī «VAKS» tāpat. Kooperatīva vadība vienmēr uzsver – jūs, zemnieki, esat īpašnieki. Tas ir mūsu uzņēmums, ar mums. Beidzot arī Daugavpils kooperatīvam uzbūvēts jauns graudu pieņemšanas punkts. Tas mums ir ļoti liels atbalsts. Korektas analīzes, precīzs svars un, kas svarīgi, arī attieksme. Viņi mūs atbalsta ar labākajām ķīmijas un minerālmēslu cenām.» skaidro lauksaimnieks. «LATRAPs» apzinās, ka Latgalē slēpjas liels potenciāls, un sāk ar mums rēķināties.»

Par valdību un politiku

«Kamēr par to nedomā, tikmēr ir labi», smeļ Solvita, bet Kaspars piebilst: «Lai valdība netraucē un ļauj strādāt. Pašlaik tikai tāda raustīšanās sanāk. Valstij jābūt skaidram vismaz septiņu gadu attīstības plānam, lai jebkuras sfēras uzņēmēji zina, kam sekot līdz, kurp iet. Pašlaik nosacījumi nepārtraukti mainās, bet tā nevar, tas nav vērstis uz stabilitāti un attīstību. Kad ir skaidrs mērķis, kas jāsasniegt, ceļš uz to ir daudz vieglāks, tad pie mērķa var nokļūt pa dažādiem ceļiem, un pārmaiņas tiek pieņemtas.»

Kasparam apsaimniekojamās platības ir lielas, vienatnē ar darbiem sezonas laikā grūti tikt galā un nepieciešami palīgi. Ja labi maksā, primitīvāka darba veicējus vēl varot atrast, bet darbam ar moderno tehniku nepieciešami darbinieki ar zināšanām un labu profesionālo izglītību, kā arī godprātīgu attieksmi. Jaunā tehnika ir ļoti dārga, nevar laist pie stūres cilvēku, kam trūkst atbildības izjūtas. «Te nu valdībai vajadzētu beidzot padomāt, kā nevis vienkārši slēgt skolas, bet pie šīm skolām cilvēkus piesaistīt. Esmu pārliecināts, ka katram zemniekam, kurš iet uz attīstību, ir problēmas ar kvalificētiem strādniekiem. Šīs problēmas ar katru gadu kļūst tikai lielākas. Kolhozu lauks sliktos skaitos bērnus baidīja, sak, ja nemāciesies, iesi par traktoristu. Nu vairs tā nesanāk, bez zināšanām par traktoristu vairs neviens neglāms. Bez skološanās pat govīs vairs nevar slaukt, jo novada piensaimnieki slaušanas robutus savās fermās uzstāda. Kādam datorizētās iekārtas jāapkalpo. Domāju, ka zemnieki, ja vien nav pārlieku skopi, spēj arī atbilstoši maksāt par darbu», saka Kaspars.

Kopš saimniekošanas sākuma daudz kas mainījies. Pirmā sējmašīna ļoti kalpojusi, bet tagad stāv maliņā

Nākotne

Jautāti par to, kā redz savu nākotni pēc gadiem desmit, Kaspars un Solvita ar dziļiem plānēm īpaši nelielās. Apsaimniekojamā zeme? Esot pietiekami, lai nealktu pēc jaunām lielām platībām. «Esam laimīgi ar to, kas ir. Mums pietiek», Kaspars teic. «Nav vajadzības un arī vēlēšanās spiesties kaut kur iekšā. Mana pārliecība – laukiem būt! Latvijai un Latgales lauki var pastāvēt tikai ar cilvēkiem. Vārkavas novads ir daudz nelielu saimniecību, es nevaru iedomāties, kā kādreiz te varētu būt tikai viena lielsaimniecība. Lauki nevar pastāvēt bez cilvēkiem, bez skolas. Kur ir cilvēki, tur ir dzīvība.

Latvija nav tik liela, ka viens saimnieks varētu apstrādāt tūkstošiem hektārus zemes. Protams, ir arī tādi, bet kopumā lielsaimniecību modelis nav priekš mums. Mums vēsturiski iegājies ģimenes saimniecību modelis. Protams, ar pieciem vai desmit hektāriem neies cauri, bet 70 hektāru saimniecība ir pietiekama, lai normāli dzīvotu. Sevišķi, ja nodarbojas ar piena lopkopību. Lūk, temats, par ko domāt un gādāt valdībai, ja grib, lai Latvija ir pārtikusī un apdzīvota, nevis noteikt saimniecībām pietūkstoš hektāru limitu, kas ir viss Vārkavas novads plus vēl daļa no Preiļu novada. Šobrīd Vārkavas novads ir stiprs, tikai pateicoties mazajām saimniecībām un kļāklajiem cilvēkiem, kas tajās strādā.»

Atbalsta «spilvens»

Ļaujot izteikties dzīvesbiedram, Solvita vairāk klausās, ik pa brīdim apkalpojot kādu pircēju un atbildot uz preču piegādātāju telefonizāciju. Veikals, kas pirms pieciem gadiem atvērts bijušā bērnudārza ēkā, ir viņas uzmanības lokā. Ciemata centrā ir vēl viena tirdzniecības vieta stratēģiski izdevīgākā vietā, tāpēc sākotnēji bijis zināms risks. «Tofies mums ir garāks darba laiks, lai vārkavieši arī vakaros var nepieciešamo iegādāties», saka Solvita. «Galu galā abiem veikaliem ir savi klienti. Domāju, ka mūsu lēmums pirt šo māju bija pareizs. Tirdzniecība ir kā atbalsta «spilvens» finansiālā ziņā un ziemas sezonā, kad lauku darbi beigušies.»

Veikalniece dzīve laukos esot gana interesanta. Solvita patīk, ka katra diena atnes ko jaunu. «Nevaru iedomāties, kā tas ir – sē-

dēt traktorā un visu dienu tikai art un art, un art. Pie manis veikalā vienmēr kaut kas notiek. Atnāk viens cilvēks, parunājas, ko pastāsta. Atnāk otrs, sirdi izkrata. Katra diena citādāka, katram savas vajadzības. Preču sortiments, protams, atšķiras no pilsētu veikaliem, jo mēs esam, kā saka, ātrai ieskriešanai, lai nebūtu speciāli uz Preiļiem jābrauc. Daudziem vietējiem svarīgi arī tas, ka veikala telpās ir «Swedbank» bankomāts. To uzstādīja 2015. gada rudenī kā vienu no 15 bankomātiem, ko banka togad bija solījusi Latvijas novadiem, kuros nebija nekādu iespēju izņemt skaidru naudu. Cilvēks, ienākot pēc naudas, arī veikalā kādu sīkumu nopērk, kaut vai ūdeni vai tualetes papīru.»

Māja un atpūta var pagaidīt

Netālu no ciemata Kasparam un Solvitai uzbūvēta māja. Zem jumta un pavisam svaiga tā bija jau pirms pieciem gadiem. Tautā, vai gana labi iekārtojies, abi krata galvu. Kaspars teic, ka visa nauda tikusi ieguldīta saimniecībā, priekš sevis palicis ļoti maz, un māja var pagaidīt. Pagaidām ieslēgta pauze. Apkārtējā vide gan esot labiekārtota. Kad saimnieciskā darbība nostabilizēsies, tad domāšot par sevi un par mājas labiekārtošanu. Vecumdienās...

Klausoties Kasparā un Solvitā, rodas jautājums – vai ir kāds brīdis, kad abi arī atpūšas? Solvita teic, ka ļoti cenšoties saņemties un sestdien un svētdien uz veikalu neiet, jo ir taču pārdevējas, kuras strādā. Tiesa, ne vienmēr izdodas no darba atslēgties, bet laiks, kas pavadīts mājās, patiešām esot laba atpūta. «Kad plauju pagalmā zāli, kas citiem varbūt smags darbs, man tā ir dvēseliska atpūta,» tā komentē Kaspars un piebilst, ka esot atļāvušies arī pāceļot, piemēram, ciemos pie brāļa uz Angliju aizlidojuši, izbaudījuši Karpātu kalnus. Šovasar gan jau no agri pavasara darbu bijis vairāk kā saprašanas, par ceļojumiem nav bijis vaļas ne padomāt. «Apsēšus tīrumus, tad būs jākēras pie jaunaudžu kopšanas savā mežā. Vecmammai mežā Sprīdīša taka, tā arī jāuztur, un nāk piedāvājumi citiem meža darbiem. Ziemai dvēseliska atpūta garantēta,» nosmej Kaspars. Bet tad jau pavasaris, un sāksies viss no gala.

Solvitas darba nedēļas un nereti arī brīvdienas pāiet veikalā

Lauku darbi ir nebeidzami, tomēr pa retam Kaspars un Solvita izbrīvē laiku atpūtai. Attēlā – Karpātu kalnos

Solvita Čaunāne un Kaspars Božis zemnieku balles laikā 2017. gadā

Inese Magdalenoka, Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu biroja augkopības speciāliste: «Kaspars Božis ir no tiem jaunajiem lauksaimniekiem, kuri par graudkopības nozari, kurā darbojas, ļoti interesējas. Ne tikai uzkrāj zināšanas, apmeklējot mūsu organizētās mācības, seminārus, bet zvana un aicina, lai aizbraucu laukus novērtēt. Vienmēr ieklausās konsultācijās un cenšas izmantot jaunākās tehnoloģijas. Jau drīzā nākotnē lauksaimniekiem būs jāievēro bezaršanas vai minimālas augsnes apstrādes tehnoloģijas, jo tā no augsnes mazāk izskalojas slāpekli. Kaspars to visu dara jau šoruden, jo iegādājās tiešās sējas sējmašīnu. Uzteicama ir degsmē, ar kādu viņi piedalās projektos.

Latgalē, protams, nav Zemgale, bet arī te var veiksmīgi nodarboties ar graudkopību. To pierāda ne viens vien labības audzētājs. Šogad graudu ražas vērtējams kā labas. Pēc diviem smagiem gadiem zemnieki varēs nedaudz atslābt un veidot uzkrājumus.»

LPKS LATRAPs agronome – konsultante Rita Vaikule par sadarbību ar LATRAPs biedru Kasparu Boži (IK KASO): «Arī LATRAPs ir ļoti apmierināts ar sadarbību ar IK KASO, kas ir mūsu lojāls biedrs jau no 2012. gada. Priecājamies un lepojamies par saimniecībām, kas strādā un veicina reģiona attīstību.»

Senatnīgais patafons veikala stūrī atvests no Anglijas. Solvita smeļ, ka nevarējuši no ārzemēm atgriezties tukšām rokām

«Latgale – Latvijai un pasaulei. Vietējo jaundibināto pārtikas ražotāju, lauksaimnieku un tūrisma industrijas pārstāvju pieredze uzņēmējdarbības sākšanā»

Materiāls ir sagatavots ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Valsts reģionālās attīstības aģentūra

Lidija Kirillova foto

Lidija Kirillova foto

Foto no personīgā arhīva

Foto no personīgā arhīva

Lidija Kirillova foto